

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

" _____ " _____ 20__ року

VALUATION ACTIVITIES IN ENTREPRENEURSHIP
(ОЦІНОЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ПІДПРИЄМНИЦТВІ)

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Освітня програма	076 «Підприємництво»

Вид дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

вибіркова
українська

Завідувач кафедри підприємницької діяльності

д.е.н., проф. Гонтарева І.В.

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2019

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри підприємницької діяльності

Протокол № 5 від 09.11.2018 р.

Розробник:

Литвиненко А. О., к.е.н., доц. кафедри підприємницької діяльності

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри
2019/2020			

1. Вступ

Анотація навчальної дисципліни:

За умов переходу економіки України до ринкових відносин, суттєвого розширення прав бізнесу у галузі фінансово-економічної діяльності значно зростає роль своєчасного та якісного аналізу фінансового стану бізнесу, оцінки їхньої ліквідності, платоспроможності і фінансової стійкості та пошуку шляхів підвищення і зміцнення фінансової стабільності. Дисципліна «Valuation activities in entrepreneurship (Оціночна діяльність у підприємництві)» є базовою дисципліною для фахівців у галузі управління та адміністрування, оскільки охоплює основні розділи прикладної економіки, організації та ефективності господарювання на рівні основної структурної ланки суспільного виробництва, дає необхідну сукупність теоретичних і практичних знань з управління ринковою економікою на сучасному етапі її розвитку в Україні.

Ключовим завданням бізнесу є досягнення та подальше забезпечення належного рівня конкурентоспроможності сучасного бізнесу у короткостроковому та довгостроковому періодах. При цьому вважається, що фінансово-господарська діяльність бізнесу має забезпечувати приріст добробуту його власників та працівників. Досягти цього неможливо без адекватного вирішення у повсякденній роботі сукупності питань збільшення прибутку та підвищення рентабельності. Valuation activities in entrepreneurship (Оціночна діяльність у підприємництві) як наука досліджує закономірності та правила використання на підприємстві певних, суворо обмежених ресурсів для випуску корисних продуктів (послуг) і розподілу їх серед різних споживачів.

Навчальна дисципліна «Valuation activities in entrepreneurship (Оціночна діяльність у підприємництві)» є складовою вибіркової навчальної дисципліни «Оцінка ефективності бізнесу» та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітнього ступеня рівня «магістр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» всіх форм навчання.

Метою освоєння дисципліни є оволодіння студентами методичними підходами і методами до оцінки вартості майна, бізнесу, виконувати комплексні економічні розрахунки по виявленню факторів вартості та управління підприємством спрямоване на зміну його вартості.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес оцінки вартості підприємства чи бізнесу, направлений впершу чергу на її зростання як компоненти, що включає в себе інтереси більшості пов'язаних з підприємством осіб.

Дисципліна тісно пов'язана з такими фундаментальними дисциплінами, як статистика, макроекономіка, мікроекономіка, з професійно-орієнтованими дисциплінами: економіка підприємства, фінанси та іншими. Знання з цих дисциплін допоможуть студентам зрозуміти проблеми теорії та виконувати на практиці оцінку вартості бізнесу, та визначати фактори, що формують вартість підприємства.

Мета навчальної дисципліни: формування системи професійних компетентностей щодо використання основ методів організації методичних підходів і методів оцінки вартості майна, використання інформація для виявлення факторів вартості й управління підприємством в цілому.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

опанування нормативно-правової бази щодо оцінки бізнесу різних організаційно-правових форм;

вивчення господарських процесів, які відбуваються у виробничо-комерційних системах бізнесу;

визначення параметрів здійснення виробничого процесу та основ управління бізнесом;

засвоєння сутності вартості бізнесу, методичних підходів, методів, прийомів та показників оцінки вартості бізнесу;

оволодіння навичками самостійного використання методів з оцінки вартості бізнесу та оцінювання ефективності функціонування бізнесу по критерію зміни його вартості;

опанування методики визначення доходів, витрат, фінансових результатів та ефективності функціонування бізнесу в цілому;

засвоєння досягнень теорії та практики управління бізнесом.

Об'єктом навчальної дисципліни виступає економічна система та процеси, що відбивають різні аспекти оцінки вартості бізнесу.

Предметом навчальної дисципліни є господарські рішення та пов'язані з ними результати оцінки вартості підприємств (бізнесу).

Курс	4	
Семестр	2	
Кількість кредитів ECTS	3	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	16
	семінарські, практичні	16
Самостійна робота		58
Форма підсумкового контролю	залік	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Контролінг в підприємницькій діяльності	Венчурне підприємництво
Системи якості	Управління ефективністю розвитку підприємництва
Інноваційне підприємництво	Міжнародне підприємництво
Планування, стратегія та розвиток підприємництва	Культура підприємництва
Оцінка ефективності бізнесу	Соціальне підприємництво

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
Understanding and the ability to critically understand the conceptual foundations of economic theory related to finance, and generalize the principles and regularities of the functioning and development of financial systems.	Ability to differentiate existing approaches to defining the concept of a market base and business valuation purposes.
	Ability to determine the legislative provision of valuation activities in Ukraine.
	Ability to justify the approaches used in assessing the market value of property.
	Ability to compile a report on the assessment of the value of the enterprise.
Ability to learn and understand information about the current state and trends of financial systems development.	Ability to analyze existing approaches to the organization of valuation activities.
Ability to use the theoretical and methodical	Ability to apply the method of discounting

tools of financial, economic, mathematical, statistical, legal and other sciences for diagnosing the state of financial systems.	cash flows.
	Ability to identify the scope of the cost-effective approach to business valuation.
	Ability to choose an approach to valuing shares in business.
	Ability to choose and apply the most acceptable model for calculating the market value of shares and bonds.
	Ability to determine the value of an innovation project at different stages of its implementation.
	Ability to determine the conceptual framework for assessing the effectiveness of business value management.
Ability to determine the process of enterprise management and to justify the type of organizational structure of management.	Ability to make decisions about the formation of an enterprise management system and the development of the organizational structure of management.
Ability to plan and forecast business activity.	Ability to make decisions in complex and unpredictable conditions, which requires the application of new approaches to planning the activities of the enterprise.

3. Програма навчальної дисципліни

Content module 1 CONCEPTUAL BASIS FOR BUSINESS VALUATION

Змістовий модуль 1 Концептуальні основи оцінки бізнесу

LECTURE 1. SUBJECT AND CONTENT OF BUSINESS VALUATION

1.1. The concept of business valuation and the area of its application.

Legal bases of valuation of property, property rights and professional evaluation activity since 2001 regulates the Law of Ukraine «On valuation of property, property rights and professional evaluation activity in Ukraine».

The evaluation of a business entity value, as any other object of property, is a systematic, purposeful process of determining the value of an object in monetary terms, taking into account the present and future time in a market environment.

The purpose of this process is to calculate the monetary value of the object (business) which may be the most probable selling price and characterize the business property as a commodity, so its usefulness and costs necessary to achieve this usefulness.

1.2. Objects and subjects of valuation.

The evaluator is a specialist who has special knowledge to evaluate a specific type of property and has an appropriate certificate.

To get qualification certificate, the evaluator must: have higher education, do training, do internship within one year, pass qualification examination.

The certificate of the subject of the valuation activity - the entity is a document certifying the right of the entity for valuation activity to include it in the State Register of valuation entities which carry out valuation activities in the form of practice to value property

and which are recognized as subjects of valuation activities in the areas of property valuation as indicated in it.

1.3. Purpose and principles of valuation.

The evaluation activity is carried out by observing certain principles.

Principles of evaluation are basic socio-economic factors and patterns of forming property value which are the basis for methodological approaches to evaluation which reflect socio-economic factors and patterns for forming the cost.

They are sufficiently numerous, so it is useful to differentiate them into four groups which the evaluators call the *fundamental principles*:

- 1) the principles based on the owner's (user's) ideas;
- 2) the principles associated with the object's maintenance;
- 3) the principles associated with the external market environment;
- 4) the principle of the best and the most effective use.

1.4. Evaluation bases. Types of costs used in the valuation.

Cost is not a fact of money payment; it is the estimated value of the value of specific goods and services at a specific time according to the chosen interpretation of value.

In accordance with National Standard No. 1 «General Principles of Property Evaluation and Property Rights», the value is the equivalent of the assessment of valued object expressed in the probable sum of money. The probable amount of money is the largest amount of money that the seller can receive and the buyer can agree to pay.

Instead, the price is the actual amount of money paid for the object of valuation or similar property. Consequently, the price is the fact that it records the value of the property in a monetary amount at which the sale took place on a certain date. The price paid by the buyer for the property becomes for him the cost of acquiring the property. The price depends on many factors: the cost of creating the product, the rates of profit and profitability, the ratio of supply and demand to a particular product, the purchasing power of money.

The economic concept of value reflects the market view of the benefits acquired by those who become the owner of these goods or use these services.

Тема 1. Предмет та зміст оцінки бізнесу

1.1. Поняття оцінки ринкової вартості і сфера її застосування в сучасній економіці.

Поняття оцінки ринкової вартості і сфера її застосування в сучасній економіці. Необхідність і можливість вартісної оцінки в українських умовах. Відмінність вартісної оцінки від бухгалтерської (балансової), аудиторської та рейтингової оцінки.

1.2. Об'єкти і суб'єкти вартісної оцінки.

Об'єкти і суб'єкти вартісної оцінки. Майновий комплекс підприємства та бізнес як об'єкти оцінки. Вплив специфічних характеристик оцінюваного об'єкта на процес оцінки. Права і обов'язки експерта-оцінювача, вимоги до якості оціночних робіт та відповідальність оцінювача.

1.3. Основні цілі оцінки. Принципи оцінки.

Мета проведення оцінки. Фундаментальні принципи оцінки. Принципи оцінки, що відбивають різні погляди авторів: альтернативності, передбачення, надлишкової продуктивності, майбутніх переваг, економічного розподілу, адекватності, аналогії, системності тощо.

1.4. Базис оцінки. Види вартості, які використовуються в оцінці.

Базис оцінки. Види вартості, які використовуються в оцінці. Ринкова база оцінки. Неринкові види вартості. Фактори, що впливають на вартість підприємства і його майна. Єдність і протилежність ринкової вартості та ринкової ціни. Взаємозв'язок цілей оцінки, видів вартості, об'єктів оцінки.

LECTURE 2. ORGANIZING THE EVALUATION ACTIVITY AND ITS LEGISLATIVE SUPPORT

2.1. Organizational and legal management of business valuation

Managing property valuation and professional valuation activity is a system of mechanisms to ensure (guarantee) the authenticity and objectivity of valued property, as well as forming and developing the appropriate infrastructure.

The main tasks of regulation in the field of valuation are:

- ensuring compliance with legislation on valuation activities by governmental authorities, local self-government bodies, subjects of valuation activity, valuers, individuals and legal entities;
- preventing violation of legislation in the field of valuation activities, timely identification of such violations and taking appropriate measures to eliminate them;
- developing the effective prerequisites for evaluating investments;
- supporting the development of infrastructure evaluation to attract more investments;
- developing effective mechanisms of functioning the evaluation activity market.

2.2. Regulatory and legislative basis for conducting valuation activities in Ukraine

Methodological regulation of the property valuation is carried out in relevant normative legal acts on property valuation: Provisions (national standards) of property valuation approved by the Cabinet of Ministers of Ukraine, methods and other normative legal acts that are developed considering the requirements of provisions (national standards) and approved by the Cabinet The Ministers of Ukraine or the State Property Fund of Ukraine.

2.3. The process of conducting business evaluation and its main stages. Contract to evaluate an enterprise (business)

Independent property valuation is a process of determining its value at the valuation date according to the procedure established by regulatory legal acts for the property valuation resulting from the practical activity of the entity of valuation activity.

The evaluation process is a sequence of actions that are performed at determining the value. It consists of several stages.

An independent property valuation is preceded by a preparatory stage where the following is carried out: familiarization with the object of valuation, specific terms of agreement, for which the evaluation is being conducted; defining the basis of evaluation; submitting the proposals to the customer regarding the essential terms of the contract to conduct the evaluation.

Тема 2. Організація оціночної діяльності та її законодавче забезпечення

2.1. Організаційно-правове регулювання оціночної діяльності в Україні.

Історія розвитку оціночної діяльності в Україні. Міжнародна та вітчизняна практика оцінки бізнесу.

Регулювання оціночної діяльності в Україні. Закон про оцінку майна, майнових прав та оціночну діяльність. Стандарти оціночної діяльності. Нормативно-правове забезпечення вартісної оцінки в Україні. Контроль за здійсненням оціночної діяльності. Обмежувальні умови на проведення оцінки бізнесу. Професійна підготовка оцінювачів. Саморегульовані організації оцінювачів.

2.2. Нормативно-законодавча основа проведення оціночної діяльності в Україні.

Випадки обов'язкового проведення оцінки. Організаційно-правова основа проведення незалежної оцінки бізнесу. Процедура укладання договору на оціночні роботи. Основні розділи договору. Права та відповідальність замовника та оцінювача.

2.3. Процес проведення оцінки бізнесу, його основні етапи та договір на проведення оцінки підприємства (бізнесу).

Процес проведення незалежної оцінки бізнесу та його основні етапи.

LECTURE 3. METHODOICAL TOOL FOR VALUING BUSINESS VALUE.

3.1. The concept of income and cash flow of an enterprise (business), to calculate its market value. The concept of income and cash flow of the enterprise (business), the results of financial, investment and operating activities of the company, used to calculate its market value.

3.2. Types and models of cash flow calculation. Types and models of cash flow calculation. Temporary valuation of cash flows. Six Functions of the Currency Unit.

3.3. Risks of market value of business and how they are taken into account in the process of valuation. The system of risks affecting the value of the market value of different property objects. Methods of their consideration during the evaluation process.

3.4 Methodological Approaches to Business Valuation. Harmonization of the results of business valuation. Business valuation report. Methodological approaches to business valuation. Advantages and disadvantages of evaluation methods. Harmonization of the results of business valuation. Business valuation report.

Тема 3. Методичний інструментарій оцінки вартості бізнесу.

3.1. Поняття доходу та грошового потоку підприємства (бізнесу), для розрахунку його ринкової вартості.

Поняття доходу та грошового потоку підприємства (бізнесу), результати фінансової, інвестиційної та операційної діяльності компанії, використовувані для розрахунку її ринкової вартості.

3.2. Види і моделі розрахунку грошового потоку.

Види і моделі розрахунку грошового потоку. Тимчасова оцінка грошових потоків. Шість функцій грошової одиниці.

3.3. Ризики ринкової вартості бізнесу та способи їх врахування в процесі оцінки.

Система ризиків, що впливають на величину ринкової вартості різних об'єктів власності. Способи їх врахування в процесі оцінки.

3.4. Методичні підходи до оцінки бізнесу. Узгодження результатів оцінки бізнесу. Звіт про оцінку вартості підприємства.

Методичні підходи до оцінки бізнесу. Переваги і недоліки методів оцінки. Узгодження результатів оцінки бізнесу. Звіт про оцінку вартості підприємства.

Content module 2

VALUATION OF BUSINESS FOR SPECIFIC PURPOSES

Змістовий модуль 2

Оцінка вартості бізнесу в конкретних цілях

LECTURE 4. APPROACH TO ASSESSING THE VALUE OF A BUSINESS

4.1. Characteristics and scope of the income approach to business valuation. The economic essence and patterns of the income approach to the assessment of various objects of ownership. The place of the income approach in the system of valuation. The main benefits of business valuation in the income approach. Conditions, range of application, system of abstraction and tolerances within the framework of the income approach. Cost factors that are taken into account when evaluating from the position of the income approach. Types of value and principles of the income approach to assessing the value of the enterprise.

4.2. Method of capitalization of incomes. Method of capitalization of incomes. Choice of financial base. Basic steps and methods for calculating the cost. Comparative characteristics of methods of income approach.

4.3. Method of discounting cash flows. Model Gordon. Methods of income approach. Method of discounting cash flows.

Тема 4. Дохідний підхід до оцінки вартості бізнесу

4.1. Характеристика й сфера застосування дохідного підходу до оцінки бізнесу

Економічна сутність і закономірності дохідного підходу до оцінки різних об'єктів власності. Місце дохідного підходу в системі вартісної оцінки. Головні переваги оцінки бізнесу в рамках дохідного підходу.

Умови, діапазон застосування, система абстрагування і допусків в рамках дохідного підходу. Фактори вартості, що враховуються при оцінці з позицій дохідного підходу. Види вартості і принципи дохідного підходу до оцінки вартості підприємства.

4.2. Метод капіталізації доходів.

Метод капіталізації доходів. Вибір фінансової бази. Основні етапи і способи розрахунку вартості. Порівняльна характеристика методів дохідного підходу.

4.3. Метод дисконтування грошових потоків. Модель Гордона.

Методи дохідного підходу. Метод дисконтування грошових потоків. Модель Гордона.

LECTURE 5. COMPARATIVE APPROACH TO BUSINESS VALUATION

5.1. General characteristics of the comparative approach and the conditions of its application. General characteristics of the comparative approach. Terms of use and peculiarities of using the comparative approach in assessing Ukrainian enterprises.

5.2. Methods of comparative approach. Price multipliers. Methods of comparative approach. Analogue method or capital market method. Algorithm and method of calculation of market value by the analogue company method. Selection of comparable enterprises, selection criteria for similar companies, benchmarking and financial ratios. Selection and calculation of price multipliers range of their application. Formation of the total value of the cost.

5.3. The main stages of assessing business from the standpoint of a comparative approach. Harmonization of previous results of business valuation by comparative approach. The main stages of assessing business from the standpoint of a comparative approach. Information base and peculiarities of financial analysis using methods of comparative approach.

Тема 5. Порівняльний підхід до оцінки бізнесу

5.1. Загальна характеристика порівняльного підходу та умови його застосування.

Загальна характеристика порівняльного підходу. Умови застосування та особливості використання порівняльного підходу при оцінці українських підприємств.

5.2. Методи порівняльного підходу. Цінові мультиплікатори.

Методи порівняльного підходу. Метод компанії-аналога або метод ринку капіталу. Алгоритм і методика розрахунку ринкової вартості методом компанії-аналога. Вибір порівняльних підприємств, критерії відбору аналогічних компаній, визначення бази порівняння та розрахунків фінансових коефіцієнтів. Вибір і обчислення цінових мультиплікаторів, діапазон їх застосування. Формування підсумкової величини вартості.

5.3. Основні етапи оцінки бізнесу з позицій порівняльного підходу. Узгодження попередніх результатів оцінки бізнесу порівняльним підходом.

Основні етапи оцінки бізнесу з позицій порівняльного підходу. Інформаційно-правова база та особливості фінансового аналізу при використанні методів порівняльного підходу.

LECTURE 6. COST-EFFECTIVE APPROACH TO BUSINESS VALUATION

6.1. The economic content and scope of the cost approach. Economic content methods of the cost approach. Features of the cost-effective approach to assessing various property objects. Methodological regularities and principles of the cost approach to estimating the value of an enterprise (business). Market value of the enterprise as a difference between the market value of its assets and liabilities.

6.2. The method of net asset value. Methods of cost approach, peculiarities of their application for evaluation of Ukrainian enterprises. General characteristics of the asset value method.

6.3. Liquidation cost method of the liquidation cost method. Place in the system of bankruptcy proceedings. The main stages of the method. Development of the calendar schedule for liquidating company assets, adjusting the carrying amount of assets and liabilities. Determining the costs associated with the elimination of the enterprise. Calculation of the liquidation value in business.

Тема 6. Витратний підхід до оцінки бізнесу

6.1. Економічний зміст та сфера застосування витратного підходу.

Економічний зміст методів витратного підходу. Особливості витратного підходу до оцінки різних об'єктів власності. Методологічні закономірності і принципи витратного підходу до оцінки вартості підприємства (бізнесу). Ринкова вартість підприємства як різниця між ринковою вартістю його активів і зобов'язань. Умови застосування методів витратного підходу.

6.2. Метод вартості чистих активів.

Методи витратного підходу, особливості їх застосування для оцінки українських підприємств. Загальна характеристика методу вартості чистих активів.

6.3. Метод ліквідаційної вартості.

Метод ліквідаційної вартості. Поняття ліквідаційної вартості, її види. Умови застосування методу, його місце в системі процедури банкрутства. Основні етапи методу. Розробка календарного графіка ліквідації активів підприємства, коректування балансової вартості активів і зобов'язань.

Визначення витрат, пов'язаних з ліквідацією підприємства. Розрахунок ліквідаційної вартості як залишкової вартості бізнесу.

3. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських, лабораторних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти залік – 60 балів);

модульний контроль, що проводиться у формі колоквиуму як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час семінарських, практичних і лабораторних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії; логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; арифметична правильність виконання індивідуального та комплексного розрахункового завдання; здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Екзаменаційний білет до складання заліку охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей.

Кожен білет складається із 5 практичних ситуацій (два стереотипних, два діагностичних та одне евристичне завдання), які передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень теоретичної підготовки студента і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Результат заліку оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності".

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімально можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Розподіл балів за тижнями

(вказати засоби оцінювання згідно з технологічною картою)

Module theme			lectures	practical	articles	presentation	tests	checking	colloquium	Total
module1.	LECTURE 1	1 week	2	2						
	LECTURE 1	2 week	2			2				
	LECTURE 2	3 week	2	2						
	LECTURE 3	4 week	2	2					8	
module 2.	LECTURE 3	5 week	2	2						
	LECTURE 4	6 week	2	2						
	LECTURE 5	7 week	2		10		2			
	LECTURE 6	8 week	2	2				8		
	module									40
Total			16	12	10	2	2	8	8	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

4. Recommended literature 4. Рекомендована література

The main

1. Law of Ukraine «On property valuation, property rights and professional evaluation activity in Ukraine» No. 2658-III dated July 12, 2001.

2. National Standard No. 1 «General Principles of Property and Property Rights Evaluation», approved by a resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated September 10, 2003 No. 1440.

3. National standard No. 2 «Evaluation of the real estate», approved by a resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated October 28, 2004 No. 1442.

4. National standard No. 3 «Evaluation of integral property complexes», approved by a resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated November 29, 2006 No. 1655.

5. National Standard No. 4 «Evaluation of Intellectual Property Rights» approved by a resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated October 3, 2007, No. 1185. 5. The Law of Ukraine «On Land Valuation» dated December 11, 2003 No. 1378.

Additional

6. The Law of Ukraine «On Privatization of State Property» dated March 4, 1992, No. 2163-XII.

7. The Law of Ukraine «On Lease of State and Municipal Property» dated April 10, 1992, No. 2269-XII.

8. The resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine «Methodology of property valuation» dated December 10, 2003, No. 1891.

9. The resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine «On Approval of the Procedure for Alienating State-Owned Property Objects" dated June 6, 2007, No. 803.

10. The resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine «On Approval of the Methodology for Estimating the Cost of Lease Objects, the Procedure for Buying Leaseholders of Turnaround Material and the Procedure for Granting the Lessee the Funds and Securities on the Loan» dated August 10, 1995, No. 629.

11. The resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine «On Approval of the Procedure for Maintaining the State Register of the Evaluators for Expert Evaluation of Land Plots» dated July 18, 2007, No. 941.

12. The resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine «Procedure for evaluating for tax and accruals purposes, to pay other mandatory payments which are charged according to the law» dated March 4, 2013, No. 231.

13. Methodology to evaluate Intellectual Property Rights dated June 25, 2008 No. 740.

14. The order of the State Property Fund of Ukraine No. 49/121 «On Approval the Regulation on the Procedure for the Analysis of the Enterprises' Financial Condition as Subject of Privatization» dated January 26, 2001, registered in the Ministry of Justice of Ukraine on February 8, 2001 No. 121/5312.

15. The order of the State Property Fund of Ukraine No. 1291 «On approval of standard forms for reviewing property valuation reports» dated August 3, 2007.

16. Instructional Letter of the State Property Fund «Clarification of some provisions of the Methodology for Property Valuation, approved by the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated December 10, 2003 No. 1891» dated 23 January 2004 No. 10-36-835.

Основна

1. Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» № 2658-III від 12 липня 2001 р.

2. Національного стандарту №1 "Загальні засади оцінки майна і майнових прав", затв. постановою Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2003 р. N 1440.

3. Національний стандарт № 2 "Оцінка нерухомого майна" затв. постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2004 р. № 1442.

4. Національний стандарт № 3 "Оцінка цілісних майнових комплексів" затв. постановою Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2006 р. № 1655.

5. Національний стандарт № 4 "Оцінка майнових прав інтелектуальної власності" затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2007 р. № 1185.

Додаткова

6. Закон України "Про оцінку земель" від 11 грудня 2003 р. №1378.

6. Закон України "Про приватизацію державного майна" від 4 березня 1992 р. № 2163-XII.

7. Закон України "Про оренду державного та комунального майна" від 10 квітня 1992 р. № 2269-XII.

8. Постанова КМУ "Методика оцінки майна" від 10 грудня 2003 р. № 1891.

9. Постанова КМУ „Про затвердження Порядку відчуження об'єктів державної власності” від 6 червня 2007 р. № 803.

10. Постанова КМУ „Про затвердження Методики оцінки вартості об'єктів оренди, порядку викупу орендарем оборотних матеріальних засобів та порядку надання в кредит орендареві коштів та цінних паперів" від 10 серпня 1995 р. № 629.

11. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру оцінювачів з експертної грошової оцінки земельних ділянок" від "18" липня 2007 року, № 941.

12. Постанова Кабінету Міністрів України "Порядок проведення оцінки для цілей оподаткування та нарахування і сплати інших обов'язкових платежів, які справляються відповідно до законодавства» від 4 березня 2013р. № 231.

13. Методика оцінки майнових прав інтелектуальної власності від 25 червня 2008 р. № 740.

14. Наказ Фонду державного майна України за № 49/121 "Про затвердження Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації" від 26.01.2001р., зареєстр. в Міністерстві юстиції України 8 лютого 2001 р. за № 121/5312.

15. Наказ Фонду державного майна України за №1291 "Про затвердження типових форм для рецензування звітів про оцінку майна" від 03серпня 2007 р.

16. Інструктивний Лист ФДМУ „Роз'яснення деяких положень Методики оцінки майна, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2003 №1891” від 23 січня 2004 р. №10-36-835.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

17. Господарський Кодекс України від 16.01.2003р. № 436-IV / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>

18. Податковий Кодекс України від 02.12.2010р. № 2755-VI / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>

19. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку: [Електронний ресурс] . – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1046.172.0>